

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/98/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117210522
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Straková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8117210522.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudkyňou JUDr. Evou Strakovou v občianskoprávnej veci žalobkyne: T. W., B.. XX.X.XXXX, bytom K. XXX, právne zastúpená advokátskou kanceláriou Mgr. Matúš Macko, Karpatská 804/10, Svidník, proti žalovanému: Provident Financial, s.r.o., Mlynské nivy 49, Bratislava, IČO: 35 805 731, právne zastúpený advokátskou kanceláriou De minimis, s.r.o., Lovinského 22, Bratislava, v zastúpení konateľom advokátom Mgr. Marekom Kaľavským, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 144,34 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania z priznanej istiny od 23.5.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo 6.12.2011, v ktorej je uvedený administratívny poplatok je n e p r i j a t e ľ n á a z tohto dôvodu n e p l a t n á.

III. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v zmluve o zabezpečení splátok úveru č. XXXXXXXXXX zo 6.12.2011 v bode 1.2: „Zákazník sa zaväzuje, že za poskytnutie služby podľa odseku 1 zaplatí poskytovateľovi celkovú odmenu vo výške 103 Eur, ktorá je tvorená súčtom administratívneho poplatku na úhradu v súvislosti s výberom splátok vo výške 10 % z celkovej odmeny a poplatku za výber splátok vo výške 90 % z celkovej odmeny. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odmenu v 60 pravidelných splátkach, a to v týždenných splátkach (okrem poslednej splátky) vo výške 1,71 Eur a poslednú splátku vo výške 2,11 Eur počas doby splácania spotrebiteľského úveru uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.“ - je n e p r i j a t e ľ n á a z tohto dôvodu n e p l a t n á.

IV. Žalobkyňa m á nárok na náhradu trov konania od žalovaného vo výške 100 % s tým, že o výške trov konania súd rozhodne v zmysle § 262 CSP.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa dňa 13.4.2017 doručila žalobu, ktorou sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 144,34 Eur a určenia neprijateľných zmluvných podmienok v úverovej zmluve zo 6.11.2011 č. zmluvy XXXXXXXXXX, keď svoj nárok odôvodňovala tým, že dňa 6.11.2011 uzatvorila zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 200 Eur s úrokom 23,57 %, t. j. 28,80 Eur s administratívnym poplatkom vo výške 40,20 Eur. Zároveň došlo k podpisu zmluvy o zabezpečení splátok úveru, podľa ktorej mala za službu žalovaného spočívajúcu v preberaní splátok zaplatiť odmenu vo výške 103 Eur. Spolu tak mala za požičaných 200 Eur zaplatiť žalovanému 372 Eur, čo je predstavuje navýšenie o 86 %. Žalovanému celkove zaplatila 344,34 Eur.

Vzhľadom na to, že ide o spotrebiteľský úver, v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. musí zmluva obsahovať druh spotrebiteľského úveru, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti, RPMN a celkovú čiastku, ktorú spotrebiteľ musí zaplatiť a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami. V predmetnej zmluve je uvedená výška RPMN 70,38 %, avšak v skutočnosti je 228,66 %, lebo žalovaný do výpočtu RPMN nezahrnul poplatok za zabezpečenie splátok úveru, aj keď tento má akcesorickú povahu vo vzťahu k hlavnému predmetu plnenia a navzájom spolu súvisia. Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/, y/ a § 10 ods. 2. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávna RPMN v neprospech spotrebiteľa. Zmluva, ktorú uzatvorila so žalovaným má formulárový charakter, ktorej znenie pripravil žalovaný. Zmluvná voľnosť na jej strane bola obmedzená len na dohodu o výške poskytnutého úveru, pričom všetky ostatné zmluvné podmienky, ako aj všetky dokumenty predložené spolu so spotrebiteľskou zmluvou predstavujú diktát dodávateľa bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť ich obsah. Bolo jej povedané, že ak chce získať úver, musí podpísať všetky predložené listiny. Týmto spôsobom so žalovaným uzatvorila aj zmluvu o zabezpečení splátok úveru. Nakoľko sa dostala do finančných problémov, vo finančnej tiesni bola nútená prijať aj neprimerané podmienky žalovaného. Neprimerané poplatky však zväčšili jej finančnú tieseň. Nedokázala posúdiť neprijateľnosť a neprimeranosť poplatkov, ktoré obchádzajú neprimerané úroky. Za neoprávnené považuje poskytovanie úverov na základe poplatkov, ktoré sú neprijateľné, pretože sa nimi má platiť fiktívne plnenie žalovanému, resp. sa za uvedené poplatky neposkytlo skutočné plnenie alebo sú neprimerané. Takéto poplatky sú v rozpore s dobrými mravmi. Úverovanie žalovaného má vážne trhliny a v skutočnosti ide o úžernú cenu služby. Administratívny poplatok nie je podmienkou individuálne dojednanou, spotrebiteľ nemôže ovplyvniť obsah spotrebiteľskej zmluvy, aj keď má možnosť sa s ňou oboznámiť pred podpisom. Dôvodom neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky je neurčitosť v predmete plnenia, ako aj v cene vedľajšieho plnenia. Plnenie za predmetnú zmluvnú podmienku je plnenie, ktoré nie je v záujme spotrebiteľa, ale slúži výhradne záujmom veriteľa. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že si žalovaný nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú zákazníkovi vopred známe ani svojim okruhom, kedy výška tohto poplatku značne prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše je neprijateľné, aby poplatok za niečo ako „technickú podporu“ závisel na výške poskytnutého úveru. V zásade predstavuje 20,10 % z požičanej istiny. Žalovaný vôbec nevysvetľuje, prečo žiada vyšší poplatok od zákazníka, ktorý si požičiava vyššiu sumu ako od toho, komu požičiava menej. Odmena za zabezpečenie splátok úveru je neprimeraná a odporuje dobrým mravom. V skutočnosti nebola oboznámená s možnosťou splácať úver inou formou. Iba nepatrnú časť odmeny inkasuje obchodný zástupca, ktorý zabezpečuje kompletný servis tejto služby a zvyšnú časť približne 95 % používa žalovaný na neznámy účel. Zmluva o zabezpečení splátok úveru je napriek svojmu zavádzajúcemu názvu zmluvou, ktorá zakladá povinnosť obchodného zástupcu osobne vyberať týždenné splátky za poskytnutý úver primárne v domácnosti dlžníka alebo na inom dohodnutom mieste, a to za odplatu vo výške 51,50 % z poskytnutej istiny úveru.

2. Poplatok za zabezpečenie splátok úveru je neprijateľný, lebo je netransparentný, neurčitý, neprimerane prevyšuje náklady na službu spojenú s hotovostným inkasovaním splátok, žalovaný týmto poplatkom obchádza správny výpočet RPMN, čím dochádza ku klamaniu spotrebiteľa a nekalej obchodnej praktike. Žalovaný do zmluvy o zabezpečení splátok úveru zakomponoval odplatu, ktorá nebola individuálne dojednaná, výška poplatku nezávisí od trasy, ktorú musí obchodný zástupca žalovaného absolvovať, ale paradoxne od výšky poskytnutého úveru. Tým, že výška odmeny sa stanovuje percentuálne z výšky úveru, potvrdzuje sa tým obchádzanie neprimeraných úrokov, ktoré fakticky navyšuje práve touto problematickou odmenou a neprimerane predražuje cenu úveru. Náklady obchodného zástupcu nemôžu byť závislé od výšky zinkasovanej splátky, no odmena za hotovostné splácanie je napriek tomu stanovená percentuálne z výšky poskytnutej istiny. Totožná zmluvná podmienka so zabezpečením splátok úveru zo strany žalovaného už bola všeobecne súdmi určená za neprijateľnú, najnovšie v rozsudku KS v Prešove sp. zn. 19Co/142/2016 8.12.2016. Neprijateľnosť takto vymedzených zmluvných podmienok predstavuje skutočnosť, že žalovaný s ňou individuálne nedojednal tieto zmluvné podmienky a poplatky spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach sporných strán v neprospech spotrebiteľa. Sporné poplatky žalovaného poškodzujú spotrebiteľa najmä tým, že poplatky v podstatnej časti nepredstavujú skutočné plnenie pre spotrebiteľov, neprimerane prevyšujú skutočné náklady za predmet spoplatnenia, sú neurčité, obchádzajú sa nimi spoločensky nežiaduce, neprijateľné a neprimerané úroky, ktorých výška sa už dá označiť ako úžerná. Neprijateľnosť zmluvných podmienok musí byť posúdená objektívne a je zjavná zo zmluvy. Napadá hlavne neprimerané

poplatky, ktoré navyšujú sumu úveru na 86 %. V súvislosti s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, neprijateľnými poplatkami a úžernou cenou úveru vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie vo výške 144,34 Eur, ktoré žiada vydať. Žaluje výšku bezdôvodného obohatenia ako rozdiel medzi ňou zaplatenými platbami a plnením, právny dôvod ktorého odpadol. O skutočnosti, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dňa 21.12.2016, kedy sa na neho obrátila so žiadosťou o poradenstvo ohľadne úverov od žalovaného a dozvedela sa, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje všetky povinné náležitosti, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov, ktorí porušujú spotrebiteľské právo ako úmyselné konanie vedúce k jej bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľov, čo má za následok 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, napr. rozsudok KS v Prešove sp. zn. 6Co/278/2015 z 21.9.2016, 18Co/282/2015 zo 14.9.2016, 20Co/240/2015 z 29.9.2016.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení žiadal celú žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Táto žaloba je neprípustná podľa § 137 písm. c/ CSP, lebo v súčasnosti nemožno žalobu podanú žalobkyňou podriaďiť pod toto ustanovenie, keďže nejde o žalobu o určenie, či tu právo je alebo nie je a takáto žaloba je podľa § 137 písm. d/ CSP neprípustná. Na požadovanom určení absentuje naliehavý právny záujem. Zákonodarcu doplnil inštitút konania o abstraktnú kontrolu v spotrebiteľských zmluvách podľa § 301 a nasl. CSP, kde došlo k pripusteniu osobitnej žaloby o určenie právnych skutočností, ktorou je neprijateľnosť zmluvnej podmienky alebo nekalé obchodné praktiky. Tieto však musia byť nezávislé od okolností konkrétneho prípadu a oprávneným subjektom na podanie takejto žaloby je výlučne právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa a orgán dohľadu podľa osobitného predpisu.

4. Pokiaľ ide o zmluvu o úvere, žalobkyňa poskytol úver vo výške 200 Eur, ktorý mala splácať počas doby 60 týždňov a zaplatiť 269 Eur. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že zmluva neobsahuje označenie spotrebiteľského úveru, toto je jednoznačne v zmluve uvedené v bode 1, že ide o spotrebiteľský úver, ktorý má formu pôžičky a prostriedky úveru sú určené na osobnú potrebu zákazníka. Pokiaľ je namietaný termín konečnej splatnosti a doba trvania zmluvy o úvere, tieto náležitosti sú v bode 17, kde sa uvádza, že zmluva trvá odo dňa poskytnutia úveru do dňa riadneho splatenia dlžnej sumy. Za tohto stavu nie je žalovanému zrejmé, čo tejto súvislosti chýba. Termín splatnosti poslednej splátky je termínom konečnej splatnosti úveru a je ním 7. deň 60. týždňa po dni uzavretia zmluvy. Zmluva teda obsahuje konkrétny deň konečnej splatnosti. Pokiaľ ide o RPMN a celkové náklady v zmluve o úvere, toto sa konkrétne uvádza v zmluve, že celkové náklady v čase uzavretia zmluvy predstavujú RPMN vo výške 70,38 % a celková čiastka, ktorú zákazník je povinný zaplatiť je 269 Eur. Ďalej pokiaľ žalobkyňa uvádza, že v zmluve nie je uvedená výška, počet a termíny splátok úveru, istiny, úrokov a iných poplatkov, nerozumie tejto námietke, keďže zmluva jednoznačne obsahuje aj tieto náležitosti a úrok je vyjadrený úrokovou sadzbou 23,57 % a ako aj finančnou kvantifikáciou, ktorá predstavuje 28,80 Eur. Výška administratívneho poplatku je 40,20 Eur, celková dlžná suma, ktorú mala žalobkyňa zaplatiť na základe úveru je preto 269 Eur. Takisto v zmluve je uvedený počet splátok, výška jednotlivých týždenných splátok od prvej po poslednú. Okrem toho považuje dôvody o termíne konečnej splatnosti a splátkach úveru namietaných žalobkyňou za bagateľné z hľadiska vôle zmluvných strán a ako dôvod pre bezpoplatkovosť zmluvy nemôžu obstáť. Prílišný formalizmus pri výklade právnych noriem vedúci k extrémne nespravodlivému záveru znamená porušenie základných práv (nález ÚS SR z 3.10.2012 sp. zn. I. ÚS 164/2012). K prijateľnosti administratívneho poplatku žalovaný uviedol, že v oblasti finančných služieb neexistuje ani sa nedá špecifikovať ponuka týchto služieb, ani ich cena jediným ustanovením s označením Hlavný predmet plnenia tak, aby bolo možné od neho oddeliť vedľajšie predmety plnenia. Konkrétny obsah plnení sa určuje naopak ako „balík rôznych jednotlivých plnení“, ktorému zodpovedá celkom špecifická kombinácia protiplnení. Takéto komplexné spolupôsobenie niekoľkých faktorov nemôže byť uspokojivo popísané v rámci jediného popisu „hlavného predmetu plnenia“. Tomuto balíčku plnení zodpovedá i ucelený balíček protiplnení na strane klientov, ktorý môže byť vnútorne štruktúrovaný do rôznych poplatkov, úrokov a ďalších platieb a jednotlivé zložky nemôžu byť vytrhávané z kontextu celého balíčka. V rámci týchto balíčkov sú všetky plnenia vzájomne prepojené. Odplátou za spotrebiteľský úver riadiac sa zákonom o spotrebiteľských úveroch je úrok a nie celkové náklady, ako to vyplýva z § 2 písm. c/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Všetky plnenia, u ktorých je žalovaný ako dodávateľ povinný, sú vykonávané výsostne v prospech žalobcu ako spotrebiteľa, chránia jeho práva, zvyšujú mieru jeho informovanosti, či zlepšujú jeho edukačnú a dôkaznú situáciu. Je ilúziou sa domnievať, že plnenia dodávané spotrebiteľom sú zadarmo, preto žalovaný rozčlenil cenu úveru na cenu „za peniaze“ a cenu „za administratívu“ počas úverového vzťahu. Administratívny poplatok účtuje v zmluve o úvere za

administráciu, t. j. správu úveru. Tento administratívny poplatok predstavuje jediný poplatok účtovaný žalovaným na základe zmluvy o úvere. Z povahy a názvu tohto poplatku vyplýva, že slúži výhradne na správu a riadenie konkrétneho spotrebiteľského úveru, nie ako odplata za užívanie požičanej istiny, ako je to pri úrokoch. Podľa znenia zákona č. 132/2013 z 15.5.2013, ktorým sa dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a zákon č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, od 10.6.2013 stanovuje v § 9 ods. 10 zákaz pre veriteľov vyberať od spotrebiteľov poplatok za správu spotrebiteľského úveru. Je zrejmé, že ak zákonodarcu administratívne poplatky osobitne zakazuje, boli dovtedy povolené. Až okamihom nadobudnutia účinnosti novely nebude môcť žalovaný požadovať od spotrebiteľov administratívny poplatok, dovtedy je v súlade so zákonom. Administratívny poplatok v zmluve o úvere je vyjadrený jasne, určito a zrozumiteľne. Pokiaľ ide o zmluvu o zabezpečení splátok úveru, ide o samostatnú akcesorickú zmluvu k zmluve o úvere, nie je podmienkou získania úveru. Zmluva obsahuje predmet plnenia, jeho cenu, obe časti sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne. Doplnková služba je nadštandardnou službou a je spoplatňovaná. Takéto doplnkové služby sú bežné a s nimi počítajú aj právna úprava (§ 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch), pričom vzhľadom na ich doplnkový charakter je zrejmé, že vždy súvisia s nejakou hlavnou službou, čo však nemá žiadnu súvislosť ohľadne ich platnosti, ako sa nesprávne domnieva žalobkyňa. Odmena za túto doplnkovú službu je cenovým dojednaním, ktoré bolo medzi účastníkmi konania dojednané pevnou sumou uvedenou v bode 1.2 zmluvy o zabezpečení splátok úveru a možnosť posudzovať primeranosť ceny podľa súčasnej právnej úpravy existuje len v prípade uplatnenia opatrení na zamedzenie nežiaduceho cenového vývoja podľa § 4 zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách a v prípade skúmania výšky odplaty za úver podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. V prípade doplnkovej služby nejde ani o jeden z uvedených prípadov, preto závery žalobkyne o neprijateľnosti odmeny za doplnkovú službu nemajú oporu v právnej úprave. Výška odmeny podľa zmluvy o zabezpečení splátok úveru nepodlieha súdnemu prieskumu, jej primeranosti podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o cenové dojednanie, ktoré je vyjadrené v zmluve určito, jasne a zrozumiteľne. Odmena za dojednanú službu v zmluve o zabezpečení splátok úveru je hlavným zmluvným dojednaním, nejde o vedľajšie zmluvné dojednanie a priamo zákon stanovuje, že ustanovenia o predmete plnenia a o cene plnenia nemôžu nikdy vyvolávať „nerovnováhu“, pretože ide o základné ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré si vie spotrebiteľ ustrážiť. Dojednanie o cene preto nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Túto dojednanú odmenu považuje za súladnú s dobrými mravmi, pretože zodpovedá náročnosti toho, že sa obchodný zástupca musí 45x dostaviť k žalobkyni za účelom plnenia zmluvy o zabezpečení splátok úveru, z čoho prirodzene vznikajú žalovanému aj značné náklady spočívajúce najmä v cestovných nákladoch, amortizácii, nákladoch v súvislosti so stratou času a zabezpečovaním úhrady ľuďom, ktorú túto činnosť v jeho mene vykonávajú a úhrad bankových poplatkov. Pokiaľ ide o bezdôvodné obohatenie, žalovaný nikdy neprijal od nijakého svojho zákazníka žiadne plnenie, ktoré by nezodpovedalo ich vzájomnej písomnej dohode a teda relevantnému právnomu titulu, čím je vylúčené, že by sa žalovaný mohol bezdôvodne obohatiť. Zároveň vzniesol námietku premlčania z dôvodu, že jednoznačne uplynula subjektívna lehota, ako aj objektívna premlčacia lehota, lebo posledná splátka bola uhradená 7.12.2012 a žaloba bola doručená 13.4.2017.

5. Žalobkyňa na toto vyjadrenie reagovala prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomným podaním doručeným 23.2.2018, v ktorom poukázala na ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý s účinnosťou od 1.1.2018 zaviedol právo spotrebiteľa domáhať sa pred súdom určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Pokiaľ toto ustanovenie umožňuje spotrebiteľovi domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy žalobou, tak v zmysle zásady, že vo väčšom je obsiahnuté menšie, ak sa spotrebiteľ môže domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tak sa môže domáhať aj určenia neplatnosti ktorejkoľvek neplatnej časti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, teda aj určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, lebo určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky je tiež určením neplatnosti zmluvy. Žalovaný vykladá ust. § 137 CSP tak, ako keby tento uzákoňoval taxatívny výpočet možných žalôb brániac spotrebiteľovi podať samostatnú individuálnu žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Je zrejmé, že CSP ponechal rovnako, ako to bolo počas účinnosti O. s. p. exemplatívny výpočet druhu možných žalôb, teda prípustné sú aj iné žaloby, ako sú vymenované v § 137 CSP, lebo v tomto ustanovení nie je možné odignorovať význam slova „najmä“. Každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou SR, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon s medzinárodnoprávnymi záväzkami SR, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora EÚ, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Názory žalovaného negujú čl. 169 Lisabonskej zmluvy a čl. 38 Charty základných práv EÚ, podľa ktorého Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú

úroveň ochrany spotrebiteľov, prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov a podľa bodu 2 tohto článku opatrenia prijaté podľa ods. 3 nebránia žiadnemu členskému štátu zachovať alebo zaviesť prísnejšie ochranné opatrenia. Takéto opatrenia musia byť zlučiteľné so zmluvami. „Postupy Únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa“, negujú príslušné smernice EÚ, najmä Smernicu Rady 93/13/EHS a negujú celý rad rozsudkov Súdneho dvora EÚ, ktoré prikazujú súdnu kontrolu neprijateľnosti zmluvných podmienok z úradnej moci. Medzinárodné záväzky spotrebiteľského práva sú premietnuté do vnútroštátneho práva a právny poriadok počíta s tým, že súdy budú určovať neprijateľnosť zmluvných podmienok (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 298 ods. 2 CSP). Okrem toho podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. „Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách a podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. „Protí porušeniu práv a povinností ustanovených zákonov s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva bez akýchkoľvek pochybností aj ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Práve rozhodovanie súdov o neprijateľnosti zmluvných podmienok popri posudzovaní nekalých obchodných praktík je nosným pilierom spotrebiteľského práva tak, ako to vyplýva z únievého práva a vnútroštátnych noriem. Uznesenie NS SR sp. zn. 6Ndc/20/2016 z 23.1.2017 uvádza: „Právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes.“ K problematike možnosti rozhodnúť o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v jej individuálnom spotrebiteľskom vzťahu sa vyjadril KS v Prešove uznesením sp. zn. 18Co/120/2017 z 26.10.2017 (bod 8 až 15 odôvodnenia).

6. K otázke naliehavého právneho záujmu v spotrebiteľských veciach poukázala žalobkyňa na uznesenie NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009 z 31.7.2009, z ktorého vyplýva: „Pri skúmaní podmienok uvedených v § 80 písm. c/ O. s. p. umožňujúcim riešenie práva, resp. právneho vzťahu súdnym rozhodnutím treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere, pôžičke má žalobca - spotrebiteľ, pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov v prípade čiastočnej neplatnosti zmluvy týkajúcej sa odplaty (úroky, poplatky)“. Z uznesenia KS v Prešove sp. zn. 20Co/12/2012 zo 16.10.2012 vyplýva: „Naliehavý právny záujem v spotrebiteľských veciach vyplýva z ust. § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Protí porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva“.

7. Pokiaľ ide o neprijateľné zmluvné podmienky, poukázala na judikatúru, ktorá sa vyjadrila aj k možnosti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v neplatnej zmluve, a to v rozsudku NS SR sp. zn. 1Cdo/320/2013. Takisto ďalej poukázala na uznesenie KS v Prešove sp. zn. 6Co/220/2012 z 30.8.2013 bod 24: „Ak žalovaný argumentuje, že zmluva už zanikla, prichodí poznamenať, že ochrana pred nekalými obchodnými praktikami sa musí poskytnúť za stavu, že k nim došlo pred zmluvou, počas jej plnenia, aj po jej zániku (čl. 3 ods. 1 Smernice EP a Rady 2005/29/ES z 11.5.2007 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu a ktorou sa mení a dopĺňa Smernica Rady 84/450/EHS, Smernice EP a Rady 97/7/ES, 98/27/ES, 2002/65/ES a nariadenie EP a Rady č. 2006/2004). Za nekalú obchodnú praktiku je dôvodné považovať aj stav, ak žalovaný prijal plnenia na základe neprijateľných zmluvných podmienok a takéto prostriedky dobrovoľne nevydal. Argumentácia žalovaného o premlčaní práva žalobkyne namietat neprijateľnosť zmluvných podmienok je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ. Premlčaniu podlieha právo spotrebiteľa na finančné plnenie napr. na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný prezentuje názor, že ustanovenie zmluvy môže byť neprijateľné len keď sa netýka predmetu plnenia a ceny plnenia. Pri vytváraní tejto podmienky sa inšpiroval § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, avšak z tohto ustanovenia si vybral len to, čo za určitých okolností vie prezentovať vo svoj prospech. Z ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nedajú vyvodit' závery, ktoré prezentuje žalovaný. Zákon limituje možnosť preskúmania zmluvných podmienok len v tom prípade, že ide o hlavný predmet plnenia a primeranú sumu, a to všetko iba ak sú určité, jasné a zrozumiteľné alebo individuálne dohodnuté. Zo samotnej formy spotrebiteľskej zmluvy je evidentné, že zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané. Čo sa týka hlavného predmetu plnenia zo stanoviska NS ČR sp. zn. Cpjn/203/2013 23.4.2014 vyplýva, že administratívny poplatok v zmluve o spotrebiteľskom úvere je synonymom pojmu poplatok za správu úveru, ktorý bol v bode 11 stanoviska definovaný nasledovne: „Správu úveru lze vyložit' jako činnost úvěrového věřitele, která není krytá jinými synonymy platbami (úrokem jako cenou poskytnutého kapitálu a ostatnými poplatky za konkrétní službu)

a ktorou úverový veľiteľ na podklade smlouvy o úvere zajišuje služby (typicky poradenstvá a klientský servis, informácie o úverovom vzťahu, zmeny smlouvy, vydávaní rúzných potvrzení) úverovému dlžníkovi po dobu trváni úverového vzťahu.“

8. Do pozornosti žalobkyňa dala rozsudok SD EÚ sp. zn. C-26/13 a jeho bodu 59 a 50, podľa ktorých: „Naproti tomu takisto vzhľadom na povahu čl. 4 ods. 2 Smernice 93/13 ako výnimky a na požiadavku striktného výkladu tohto ustanovenia, ktorá z toho vyplýva, zmluvné podmienky vzťahujúce sa na pojem „hlavný predmet zmluvy“ v zmysle tohto ustanovenia sa musia chápať ako podmienky, ktoré upravujú základné plnenia tejto zmluvy a ktoré ju ako také charakterizujú. Naopak, podmienky, ktoré majú vedľajšiu povahu vo vzťahu k podmienkam vymedzujúcim samotnú podstatu zmluvného vzťahu by sa nemali vzťahovať na pojem „hlavný predmet zmluvy“ v zmysle čl. 4 ods. 2 Smernice 93/13. Z citovanej definície hlavného predmetu plnenia v súvislosti s hrubým vymedzením poplatku za správu o úvere je zrejmé, že poplatok, ktorý má pokrývať služby technického charakteru, nevymedzuje samotnú podstatu zmluvného vzťahu, preto rešpektujúc názor SD EÚ ide o vedľajší predmet plnenia. Do úverového zmluvného vzťahu so žalovaným nešla kvôli administratívnej poplatku či kvôli službe o zabezpečení splátok úveru, ale preto, že potrebovala finančné prostriedky.

9. Pokiaľ ide o námietku premlčania má za to, že neuplynula ani subjektívna, ani objektívna premlčacia doba. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je viazaný na preukázateľnú vedomosť oprávneného o bezdôvodnom obohatení a o tom, že ide o konkrétnu majetkovú ujmu určitého druhu a rozsahu, ktorá je vyčísliteľná v peniazoch a druhou podmienkou je subjektívna vedomosť o osobe, ktorá sa na úkor oprávneného obohatila. Subjektívna premlčacia doba plynie odvtedy, kedy ten, na úkor koho bezdôvodné obohatenie získané, skutočne zistí, že môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia a to bez ohľadu na to, že sa o tom mohol dozvedieť skôr. Objektívna premlčacia doba plynie pri bezdôvodnom obohatení od naplnenia skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr (rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2004). Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná preukázaná, nielen predpokladaná vedomosť oprávneného. Nevedela, že platby, ktoré od nej žalovaný prijal nad výšku istiny prijíma protizákonne, žila v omyle, že žalovaný tieto platby prijíma v súlade so zákonom a tento omyl spôsobil žalovanej porušenie spotrebiteľského práva, pričom verila tomu, že pri poskytovaní úveru postupuje s náležitou starostlivosťou bezo zbytku a podľa zákona. Až od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS sa dozvedela, že žalovaný od nej prijal platby v rozpore so zákonom a že jej predložil na podpis formulárovú spotrebiteľskú zmluvu, ktorá v rozpore so zákonom vytvárala dojem, že na platby, na ktoré podľa zákona právo nemal, právo má. Až získaním vedomostí o týchto skutočnostiach prichádzalo u nej do úvahy podanie žaloby a až od tohto momentu mohla začať plynúť subjektívna premlčacia lehota. Pokiaľ ide o 10-ročnú objektívnu premlčaciu lehotu. Úmysel obchodníka získať n a úkor spotrebiteľa bezdôvodné obohatenie je daný tým, že úverovú zmluvu uzatvára s cieľom získať odplatu vo forme úrokov, príp. poplatkov.

10. Zákon obchodníkom ukladá, čo zmluva má obsahovať, aby transparentne informovala spotrebiteľa, k čomu sa spotrebiteľ zaväzuje. Obchodník vie, že zmluva musí obsahovať RPMN, úroky, poplatky, rozpis splátok, atď. ale ak do zmluvy predpísané náležitosti nedá, tak ako profesionál, urobí tak preto, že tak urobiť chce, aj keď vie, ako to má urobiť správne, v súlade so zákonom. Pri takejto úmyselne vadnej zmluve však naďalej sleduje cieľ získať odplatu, aj keď vie, že uzatvoril zmluvu, ktorá je podľa zákona bezúročná a bez poplatková. Inak ako konanie úmyselné na strane obchodníka sa jeho konanie nedá posúdiť. Konanie subjektu, ktorý dlhodobo a opakovane poskytuje spotrebiteľské úvery, sa nedá hodnotiť inak, ako úmyselné konanie, vedúce k bezdôvodnému obohateniu tým, že nedáva svoje zmluvy do súladu so spotrebiteľským právom. Doba, počas ktorej žalovaný poskytuje úvery a ich množstvo, vylučujú inú možnosť ako tú, že žalovaný sa na úkor spotrebiteľov obohacuje úmyselne. Je vylúčené, aby žalovaný ako profesionál v poskytovaní úverov nepoznal spotrebiteľské právo. Zákonné požiadavky odbornej starostlivosti a konania v súlade s dobrými mravmi dodávateľa ako profesionála, ktorý musí vo sfére svojho konania sústrediť aj zreteľ na ochranu práv slabšej zmluvnej strany, spojená so zákazom používať neprijateľné zmluvné podmienky, vylučuje zavinenie vo forme nedbanlivosti.

11. Na ústne pojednávanie konané 26.3.2018 sa žalovaný písomne ospravedlnil, súhlasil, aby súd konal v jeho neprítomnosti. Z tohto dôvodu súd otvoril pojednávanie a konal v neprítomnosti žalovaného. Na tomto pojednávaní žalobkyňa zotrvala na podanej žalobe a na všetkých dôvodoch tak, ako ich zhrnula písomne. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že v decembri 2011 súrne potrebovala financie.

Dozvedela sa o tejto spoločnosti, ktorá do 24 hodín takéto pôžičky poskytuje, preto sa na žalovaného obrátila, potrebovala 200 Eur. Neuvedomila si, že za takéto úver požadujú od nej tak vysoké platby. Úver riadne splácala, od žalovaného brala ďalšie úvery, až v decembri v r. 2016 sa obrátila na spotrebiteľské združenie a vtedy zistila, že poplatky, ktoré zaplatila, nie sú dôvodné, že ide o neprijateľné podmienky. Je dôchodkyňa, nemá nazvyš finančné prostriedky a do finančných problémov sa dostala len z toho dôvodu, že mala nedoplatky na elektrine. Zároveň prichádzali Vianoce a za týchto okolností čerpala prvý úver. Celkovo so žalovaným uzatvorila asi 5 úverových zmlúv, neuhradila len posledný úver, nevie, aký dlh tam ostal. Keď sa obrátila na spotrebiteľské združenie na ochranu spotrebiteľa v decembri 2016, žiadala o analýzu všetkých spotrebiteľských zmlúv, ktoré so žalovaným uzatvorila. Odovzdala im zmluvy aj karty a po ich analýze podala túto žalobu.

12. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kartou splátok, vyhlásením združenia HOOS, písomnými vyjadreniami žalovaného a žalobkyne k vyjadreniam žalovaného a zistil tento skutkový stav:

13. Žalobkyňa a žalovaný dňa 6.12.2011 uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 200 Eur, ktorý mala splácať v 60 týždenných splátkach po 4,49 Eur s tým, že výška poslednej splátky bola 4,09 Eur a na túto dobu 60 týždňov bola stanovená platba poslednej splátky a konečnej splatnosti úveru, ktorou sa stal 7. deň 60. týždňa po dni uzavretia zmluvy. Zmluva o úvere obsahuje úrokovú sadzbu 23,57 % s tým, že výška úroku je 28,80 eur a administratívny poplatok je stanovený pevnou sumou 40,20 Eur. RPMN bola stanovená vo výške 70,38 % a celkovú čiastku, ktorú bola žalobkyňa povinná zaplatiť, predstavovala 269 Eur. Priemerná hodnota RPMN je uvedená vo výške 45,66 %. Zároveň žalobkyňa v ten istý deň uzatvorila so žalovaným Zmluvu o zabezpečení splátok úveru, ktorá sa viaže k úverovej zmluve č. XXXXXXXXX a za odmenu 103 Eur žalovaný zabezpečil prevzatie peňažnej hotovosti v mieste trvalého pobytu žalobkyne alebo na inom mieste určenom po predchádzajúcej vzájomnej dohode zmluvných strán. Túto odmenu mala žalobkyňa platiť v 60 pravidelných splátkach po 1,71 Eur, poslednú splátku vo výške 2,11 Eur. Táto odmena je tvorená súčtom administratívneho poplatku na úhradu nákladov v súvislosti s výberom splátok vo výške 10 % z celkovej odmeny a poplatku za výbery splátok vo výške 90 % z celkovej odmeny.

14. Podľa karty splátok žalobkyňa mala zaplatiť celkovo 372 Eur a poslednú platbu uhradila 7.12.2012.

15. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1, 4, 5, 11 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví, d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi, f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného

zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukládajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana, m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi, n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy, o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi, p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme, r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom, s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa, t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase, v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie, w) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

17. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

18. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

19. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa § 137 písm. c/ CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

21. Podľa § 298 ods. 1, 2 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal

plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

22. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

23. Podľa § 100 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20160701>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20160701>>. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

24. Podľa § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

25. Podľa § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení ku dňu 6.12.2011, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=06.12.2011>> musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobie, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, n) prípadne poplatky za vedenie jedného

alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, s) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=06.12.2011>> a podmienky ich uplatnenia, t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=06.12.2011>>, u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=06.12.2011>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=06.12.2011>>, y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=06.12.2011>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

26. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., v znení ku dňu 6.12.2011, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=06.12.2011>> a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=06.12.2011>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=06.12.2011>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=06.12.2011>> a § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101?ucinnost=06.12.2011>>, b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

27. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

28. Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20160201>> a agresívna obchodná praktika podľa § 9 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20160201>>. Zoznam obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, je v prílohe č. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20160201>>.

29. Podľa § 8 ods. 1 písm. d) zákona č. 250/2007 Z. z., obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna vo vzťahu k cene alebo k spôsobu výpočtu ceny alebo existencie osobitnej cenovej výhody.

30. Podľa § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z., každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách,¹⁾ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20160201>> Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

31. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

32. Podľa § 517 ods. 1,2 OZ Dlužník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

33. Podľa § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

34. Systém ochrany zavedený Smernicou č. 93/13/EHS vyplýva z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o jeho vyjednávaciu silu, úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. Tento nerovný stav môže byť kompenzovaný iba aktívnym postupom nezávislým od samotných zmluvných strán. Možnosť súdu skúmať nekalú podmienku bez návrh predstavuje vhodný prostriedok na dosiahnutie výsledku stanoveného v čl. 6 Smernice č. 93/13/EHS, teda zabránenie tomu, aby bol spotrebiteľ viazaný nekalou podmienkou a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v čl. 7 Smernice, pretože len takéto preskúmvanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľom zo strany predajcov alebo dodávateľov.

35. V prejednávanej veci ide o spotrebiteľský spor, v ktorom je súd povinný ex offo vykonať súdny prieskum spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 6.12.2011. V zmysle § 9 ods. 2 písm. zákona č. 129/2010 Z. z., v znení ku dňu 6.12.2011, musí zmluva obsahovať okrem iných náležitostí dobu trvania spotrebiteľského úveru, termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podľa písm. f/, RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítanej na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa písm. j/, výšku, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia podľa písm. k/. RPMN zahŕňa celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru. V úverovej zmluve je uvedená výška RPMN 70,38 %. V skutočnosti je však táto výška 228,66 %, lebo žalovaný do výpočtu RPMN nezahrnul odmenu za zabezpečenie splátok úveru zo zmluvy o zabezpečení splátok úveru, aj keď má táto zmluva akcesorickú povahu vo vzťahu k hlavnému predmetu plnenia a navzájom spolu súvisia. Pri výpočte úroku zo vstupných údajov uvedených v úverovej zmluve zo 6.12.2011, teda v poskytnutej výške úveru 200 Eur, celkovými platbami 372 Eur, je výpočtom cez internetovú kalkulačku úroková sadzba vo výške 71,22 % a RPMN 228,66 %. Uvádzanie neúplných alebo nesprávnych údajov je nekalou obchodnou praktickou v zmysle § 4 ods. 4 a § 8 ods. 1 písm. d/ zákona č. 250/2007 Z. z. a používanie nekalých obchodných praktík sa zakazuje. Žalobkyni tak žalovaný poskytol nesprávne údaje pre výpočet ceny úveru. Takýmto spôsobom dostal žalobkyňu do omylu, keď jej poskytol nesprávne informácie o cene úveru, o výške úroku, ako aj o výške RPMN. Úroková sadzba 71,22 % a RPMN vo výške 228,66 % sú

neprimerane vysoké, výška úroku je úžerná, takýto úver je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ide preto o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, lebo sa prieči dobrým mravom a odporuje zákonu. Navyiac žalovaný takýmto spôsobom si prispôbil údaje o výške úroku a RPMN tak (v zmluve výška úroku 23,57 %, RPMN 70,38 %), aby vyvolávali zdanie, že ide naoko o prijateľný úver pre spotrebiteľa.

36. Pokiaľ žalovaný namietal, že žalobkyňa sa nemôže takouto žalobou domáhať určenia neprijateľných zmluvných podmienok, lebo to vylučuje ust. § 137 písm. d/ CSP, súd sa v plnej miere stotožňuje s argumentáciou žalobkyne, že podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z., s účinnosťou od 1.1.2018, sa spotrebiteľ môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Navyiac ust. § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa ukladajú spotrebiteľovi právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách s tým, že proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom sa môže spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Už z tohto zákonného ustanovenia vyplýva, že žalobkyňa má legitimitu podať určovaciu žalobu na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ako aj na iné určovacie žaloby s cieľom ochrany spotrebiteľa. Aj keď zákonodarca v ust. § 301 CSP zriadil samostatné konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, na podanie takého návrhu je aktívne vecne legitimovaný len orgán dohľadu, ako aj právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa, nevylučuje to a je to aj v súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ zachovávať možnosť súdu aj v individuálnych konaniach s účinkami inter partes vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy alebo v inom zmluvnom dokumente súvisiaceho so spotrebiteľskou zmluvou, a preto to ani nebráni spotrebiteľovi domáhať sa neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve alebo v inom zmluvnom dokumente tak, ako to bolo doposiaľ. Naliehavý právny záujem vyplýva z ust. § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa tak, ako bol vyššie citovaný.

37. Pokiaľ ide o administratívny poplatok, súd konštatuje, že jeho výška v zmluve je uvedená vo výške 40,20 Eur, avšak v zmluve nie je zmienka o tom, na aké konkrétne reálne náklady je tento poplatok žiadaný a či je v prospech spotrebiteľa. Žalovaný nepreukázal, že by tento administratívny poplatok bol individuálne dojednaný. Zmluva o úvere má charakter formulára a žalobkyňa ho nemohla ovplyvniť, mohla takúto zmluvu len prijať alebo neprijať. Administratívny poplatok je nekonkrétny a nevypočítaný okruhom plnení a takáto zmluvná podmienka v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, lebo tento poplatok je neurčitý, netransparentný, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Žalovaný výšku tohto poplatku stanovuje podľa výšky poskytnutého úveru, vždy predstavuje 20,10 % z výšky poskytnutého úveru a žalovaný nevysvetľuje, prečo požaduje vyšší administratívny poplatok v prípade poskytnutia vyššej výšky úveru oproti nižšiemu administratívne poplatku v prípade jeho nižšej výšky úveru. Súd ďalej poukazuje, že táto zmluvná podmienka bola už mnohými rozsudkami súdov vyhlásená za neprijateľnú a napriek tomu ju žalovaný naďalej používa, čím porušuje svoju povinnosť uloženú v § 4 ods. 10 zákona č. 250/2007 Z. z. Ide o rozsudky napr. OS Prešov sp. zn. 20C/169/2014, 14C/93/2014, 13C/6/2013, 14C/92/2013, rozsudok KS v Banskej Bystrici sp. zn. 41Cob/139/2012, KS v Nitre sp. zn. 6Co/18/2013.

38. Pokiaľ ide o ďalšiu zmluvnú podmienku v Zmluve o zabezpečení splátok úveru zo 6.12.2011 v bode 1.2, aj v tejto časti súd vyhovel žalobe a určil túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Zmluva o zabezpečení splátok úveru je takisto formulárovou zmluvou a žalobkyňa ako spotrebiteľka a slabšia strana sporu nemala možnosť participovať na vytvorení tejto formulárovej zmluvy a nepochybne z hľadiska informovanosť a vyjednávacej pozície je slabšou stranou. Táto zmluva síce predstavuje formálne samostatnú zmluvu, ale z pohľadu posúdenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a vylúčenia súdnej kontroly, ako to namietal žalovaný, keď argumentoval, že súdna kontrola je vylúčená, súd takýto záver neprijal. Ide o akcesorickú zmluvu nadväzujúcu na úverovú zmluvu, keďže jej obsahom je len spôsob splácania dohodnutého úveru a späťnosť predmetných zmlúv je daná už tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať zmluvu o zabezpečení splátok úveru, keďže bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobkyne plniť dlh zo zmluvy o úvere v splátkach. Dohoda o zabezpečení splátok úveru podlieha súdnemu prieskumu podľa § 53 Občianskeho zákonníka, keďže nie je hlavným predmetom plnenia a odmena vo výške 103 Eur nie je cenou hlavného predmetu plnenia. Cieľom zákonodarcu nebolo vylúčiť z preskúmania z hľadiska neprijateľnosti vedľajšie zmluvné cenové dojednania, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že nie je výnimočnou situáciou, kedy

sa dodávateľa práve ich netransparentným zakomponovaním do formulárových spotrebiteľských zmlúv snažia získať nepríjemný majetkový prospech od spotrebiteľov. Túto zmluvu o zabezpečení splátok úveru nie je preto možné považovať za individuálne dojednanú. Odmena za výber splátok predstavuje viac ako 50 % poskytnutého úveru a výrazne presahuje dohodnutý úrok. Ide o zmluvnú podmienku, ktorá je zjavne v neprospech spotrebiteľa, čo spôsobuje, že je neprijateľná a z tohto dôvodu neplatná. V tomto smere súd poukazuje aj na právny záver vyslovený v rozsudku KS v Prešove sp. zn. 19Co/142/2016 z 8.12.2016: „Podľa záverov odvolacieho súdu je právne bezvýznamné, aká terminológia sa použije na označenie platby za zabezpečenie splátok úveru. Dôležité je, že ide o plnenie za doplnkovú službu, ktorou žalovaný prostredníctvom svojich zástupcov hotovostne inkasuje splátky spotrebiteľského úveru. Z materiálneho hľadiska ide o platbu spojenú s poskytovaním úveru a predstavuje poplatok. Problémom a dôvodom neprijateľnosti poplatku je jeho netransparentnosť, nepríjemná výška výrazne presahujúca náklady žalovaného na uvedenú doplnkovú službu a obchádzanie skutočných úrokov a skutočnej RPMN. Ak by poplatok bol zahrnutý v RPMN, jej celková výška by bola omnoho vyššia ako je v zmluve uvedené. Uvedený poplatok sa totiž svojim rozsahom približuje súčtu úrokov, administratívneho poplatku, pričom v niektorých prípadoch aj tento súčet prevyšuje. Ak poplatok za zabezpečenie splátok úveru podstatne a v rozpore s akoukoľvek logikou nepríjemne prevyšuje náklad na doplnkovú službu, ktorej plneniu korešponduje, ide o exces pri používaní inštitútu poplatku. Nielen s poukazom na vyššie uvedené, ale aj na všetky doposiaľ známe skutočnosti v oblasti praktík žalovaného, odvolací súd dospel k záveru, že zo strany žalovaného sa jedná o cielene vytvorenú konštrukciu, ktorá sleduje jediný cieľ, a to dosiahnuť vyššie protiplnenie za poskytnutie peňažných prostriedkov oproti tomu, aké by žalovaný získal z úrokov formálne uvedených v zmluve“. Stanovením paušálnej výšky poplatku sa žalovaný snaží obísť požiadavku presne vyčíslieť náklady vzniknuté s poskytnutím tej - ktorej služby a ustanovenie o poplatku za výber splátok vyznieva v neprospech spotrebiteľa už s ohľadom na jeho koncepciu a samotnú výšku, ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

39. Pokiaľ ide o žiadané vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 144,34 Eur, súd má za to, že tento nárok je dôvodne žiadaný, lebo žalovaný prijal plnenie, na ktoré nemal nárok z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok a je povinný toto plnenie vydať. Plnenie predstavuje rozdiel medzi celkovo zaplatenou sumou 344,34 Eur a poskytnutou výškou úveru 200 Eur, teda sumu 144,34 Eur. Pokiaľ žalovaný vzniesol námietku premičania na vydanie bezdôvodného obohatenia, lebo podľa jeho argumentácie uplynula subjektívna aj objektívna lehota, súd neprihliadol na túto námietku, lebo ju považuje za nedôvodnú. Žalovaný získal bezdôvodné obohatenie plnením bez právneho dôvodu v zmysle § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, keď prijal plnenie z neplatného právneho úkonu. Začiatok plynutia subjektívnej premičacej doby je viazaný na preukázateľnú vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na úkor oprávneného obohatil. Oprávnený musí nadobudnúť subjektívnu vedomosť o tom, že ide o konkrétnu majetkovú ujmu určitého druhu a rozsahu, ktorá je vyčísliteľná v peniazoch. Subjektívna premičacia doba plynie vtedy, ak ten, na úkor koho bolo bezdôvodné obohatenie získané, skutočne zistí, že môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia a to bez ohľadu na to, že sa o tom mohol dozvedieť skôr. Za začiatok plynutia premičacej doby je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal, teda pre začiatok plynutia premičacej doby sa vyžaduje skutočná preukázaná, nielen predpokladá vedomosť oprávneného. Žalobkyňa nevedela, že platby, ktoré žalovaný prijíma od nej nad výšku poskytnutej istiny, prijíma protizákonne, žila v omyle, že žalovaný tieto platby prijíma v súlade so zákonom, pričom to bol práve on, kto spôsobil porušenie spotrebiteľského práva žalobkyni a táto sa až od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS 21.12.2016 dozvedela, že žalovaný od nej prijal platby v rozpore so zákonom, keď jej žalovaný predložil formulárovú spotrebiteľskú zmluvu, ktorá vytvárala dojem, že má právo na platby. Z tohto dôvodu začiatok plynutia subjektívnej premičacej lehoty začal v decembri 2016, žaloba bola podaná 13.4.2017, teda v čase plynutia 2-ročnej premičacej doby. Takisto neuplynula 10-ročná premičacia lehota, keďže zmluva bola uzatvorená 6.12.2011. Súd má za to, že je potrebné aplikovať 10-ročnú premičaciu lehotu z dôvodu, že evidentne žalovaný vytvoril cieľnú konštrukciu vo formulárovej zmluve, ktorá sleduje jediný cieľ, a to dosiahnuť vyššie protiplnenie za poskytnutie peňažných prostriedkov oproti tomu, aké by žalovaný získal z úrokov formálne uvedených v zmluve. Navyše poskytol v zmluve nepravdivý a zavádzajúci údaj o výške úroku, ktorý v skutočnosti je 71,22 % oproti v zmluve uvedenému úroku 23,57 % a táto skutočná výška úroku predstavuje úžerný úrok. Údaje o výške úroku nezodpovedajú skutočnosti, prevyšujú spoločensky akceptovateľnú výšku a takéto konanie žalovaného nemožno inak posúdiť ako úmyselné konanie s cieľom obchádzať zákon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Súd preto žalobe v celom rozsahu vyhovel a uložil žalovanému vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 144,34

Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný po doručení žaloby neplnil, dostal sa do omeškania nasledujúcim dňom po doručení žaloby, teda dňom 23.5.2017 a súd v zmysle § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. priznal žalobkyni 5 % ročný úrok z omeškania z priznanej istiny od 23.5.2017 do zaplataenia s tým, že toto plnenie žalovaný uhradí do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

40. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa v konaní bola plne úspešná, patrí jej preto nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % od žalovaného s tým, že o výške týchto trov konania súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.